

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Jaroslavy Skoumalové a soudců Mgr. Petra Sedláka, Ph.D. a JUDr. Václava Štencla, MA ve věci

žalobce: **P. H.**
zastoupený advokátem JUDr. Zdeňkem Kratochvílem
sídlem Královský vršek 25, 586 01 Jihlava

proti
žalovanému: **Generální ředitelství cel**
sídlem Budějovická 7, 140 96 Praha

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 7. 2016, č. j. 16665-2/2016-900000-304.1

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Včas podanou žalobou doručenou zdejšímu soudu dne 21. 9. 2016 se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 7. 2016, č. j. 16665-2/2016-900000-304.1, kterým

zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Celního úřadu pro Jihomoravský kraj (dále jen „správní orgán prvního stupně“) ze dne 9. 12. 2015, č. j. 186009/2015-530000-42.

2. Rozhodnutím správního orgánu prvního stupně ze dne 9. 12. 2015, č. j. 186009/2015-530000-42, bylo zřízeno zástavní právo k nemovitým věcem žalobce z důvodu zajištění nedoplatků evidovaných na daňovém účtu žalobce, a to nedoplatku na dani z přidané hodnoty a spotřební dani a exekučních nákladů v celkové výši 209 657,93 Kč, a dále z důvodu zajištění budoucích daňových pohledávek ve výši 400 000 Kč.
3. Proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně podal žalobce odvolání. Žalovaný přezkoumal napadené rozhodnutí v celém rozsahu, včetně řízení, které jeho vydání předcházelo, a dospěl k závěru, že rozhodnutí správního orgánu prvního stupně je zákonné a odvolání zamítl.

II. Obsah žaloby

4. Předně žalobce obecně namítal, že žalovaný se nedostatečně vypořádal se vznesenou námitkou promlčení, když z důvodu promlčení žalobce napadl rozhodnutí správního orgánu prvního stupně. Žalobce opětovně v žalobě vznesl námitku promlčení, tedy že nárok žalovaného na doplatek daňového dluhu považuje za promlčený a dále uvedl důvody, na základě kterých došel k tomuto závěru.
5. Dle žalobce je nesporné, že exekucním titulem, na základě kterého je vymáhána daňová pohledávka, je platební výměr ze dne 16. 10. 1995, č. j. 29-1581/CD/95 na částku 213 677 Kč, pravomocný dne 9. 11. 1995 a splatný dne 20. 11. 1995. Dále je nesporné, že žalobce částku stanovenou platebním výměrem neuhradil a správní orgán prvního stupně zaslal výzvu k plnění v náhradní lhůtě ze dne 11. 12. 1995. Od 1. 1. 1996 počala běžet promlčecí lhůta. Podle názoru Celního úřadu pro Jihomoravský kraj se tato promlčecí lhůta přerušila podáním návrhu na výkon rozhodnutí k Okresnímu soudu v Pelhřimově ze dne 15. 8. 2000 a nová promlčecí lhůta pak dle názoru Celního úřadu pro Jihomoravský kraj začala běžet dne 1. 1. 2001, s čímž však žalobce nesouhlasí a tento úkon nepovažuje za způsobilý přerušit promlčecí lhůtu. Celní úřad pro Jihomoravský kraj dále dne 4. 2. 2003 podal návrh na prohlášení o majetku, přičemž tento úkon dle žalobce také není úkonem, jenž by mohl obstát jakožto úkon přerušující promlčecí lhůtu. Upomínku ze dne 27. 11. 2009 pak považuje žalobce za účelový formálně-právní úkon, který měl pouze z formálního hlediska přerušit běh promlčecí lhůty, a jeho účelem nebylo vybrat, zajistit nebo vymoci daňový nedoplatek.
6. Žalobce dále v žalobě uvedl, že námitku promlčení vznesl opakovaně a to nejdříve podáním ze dne 11. 6. 2015 nazvaným jako návrh na zastavení daňové exekuce, o němž Celní úřad pro Jihomoravský kraj dle názoru žalobce nesprávně rozhodl tak, že jej rozhodnutím ze dne 27. 7. 2015 zamítl bez možnosti podat odvolání.
7. Žalobce doplnil žalobu v reakci na vyjádření žalovaného, v níž upozornil na právní názor vyslovený v rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 24. 7. 2008, č. j. 20 Cdo 3511/2006, na základě něhož se žalobce domnívá, že zahájením výkonu rozhodnutí byla promlčecí lhůta pozastavena dle ustanovení § 112 občanského zákoníku (zákon č. 40/1964 Sb., účinný do 31. 12. 2013), po pravomocném rozhodnutí o zastavení výkonu rozhodnutí znovu pokračovala, poté byla znovu pozastavena návrhem na prohlášení majetku a pokračovala po prohlášení majetku, a podle názoru žalobce poté marně uplynula cca v červenci 2004 a neskončila až dne 31. 12. 2009.

III. Vyjádření žalovaného

8. Žalovaný ve svém vyjádření odkázal na odůvodnění žalovaného rozhodnutí s ohledem na to, že žalobní důvody jsou totožné jako námitky uplatněné v předchozím řízení před odvolacím správním orgánem. Podanou žalobu zhodnotil jako nedůvodnou a navrhl soudu, aby žalobu zamítl.

IV. Posouzení věci krajským soudem

9. Krajský soud v Brně na základě včas podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2, věta první, s. ř. s.), jakož i řízení předcházející jeho vydání, **a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.** Při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správních orgánů (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). O žalobě soud rozhodl, aniž nařizoval jednání, za podmínek vyplývajících z ustanovení § 51 odst. 1 s. ř. s.

Úkon způsobilý přerušit běh promlčecí lhůty

10. Jak je uvedeno výše, je nesporné, že poprvé promlčecí lhůta počala běžet dne 1. 1. 1996, a tato by v případě, že by Celní úřad pro Jihomoravský kraj neučil žádný úkon směřující k vybrání nebo vymožení nedoplatku, skončila dne 31. 12. 2001. Sporným tedy zůstává, zda byla promlčecí lhůta přerušena návrhem na výkon rozhodnutí k Okresnímu soudu v Pelhřimově, který podal Celní úřad pro Jihomoravský kraj dne 15. 8. 2000, tedy v době před uplynutím promlčecí lhůty.
11. Přerušením běhu promlčecí lhůty se v době, kdy byl Celním úřadem pro Jihomoravský kraj podán návrh na výkon rozhodnutí, zabývalo ustanovení § 282 odst. 2 zákona č. 13/1993 Sb., celní zákon, účinného do 30. 6. 2002 (dále jen „celní zákon“), které stanovilo, že „je-li proveden úkon směřující k vybrání nebo vymožení nedoplatku, promlčecí lhůta se přerušuje a počíná běžet nová promlčecí lhůta po uplynutí kalendářního roku, ve kterém byl dlužník o tomto úkonu zpraven; nedoplatky cla lze však vymáhat nejpozději do 20 let počítaných od konce roku, ve kterém se stal nedoplatek splatným.“
12. K uvedené problematice se pak vyjadřuje i rozhodnutí rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 11. 2010, č. j. 5 Afs 86/2009-55, jímž argumentují žalobce i žalovaný. Za klíčové považuje krajský soud zejména ustanovení, v němž rozšířený senát rozlišuje úkony soudu či soudního exekutora a úkony celního orgánu, když říká: *„Znamená to tedy, že úkony soudu či soudního exekutora v takových řízeních nelze pro účely přerušení běhu uvedené promlčecí lhůty „přičítat“ celnímu orgánu a že přerušující účinky mají pouze takové úkony celního orgánu, které tento orgán sám učinil v rámci řízení o výkon rozhodnutí či exekučního řízení (např. návrh na nařízení výkonu rozhodnutí či návrh na nařízení exekuce). Účinky takového úkonu nastávají v okamžiku, kdy je o něm dlužník „zpraven“, tj. tehdy, když se uvedený úkon dostane do jeho sféry např. v souvislosti s prováděním výkonu rozhodnutí či exekuce.“*
13. Žalobce uvedené rozhodnutí rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu interpretuje tak, že návrh na výkon rozhodnutí podaný Celním úřadem pro Jihomoravský kraj není úkonem způsobilým přerušit běh promlčecí lhůty a uvádí, že úkonem přerušujícím běh lhůty, v níž se promlčí právo vybrat a vymáhat nedoplatek cla není úkon soudu či soudního exekutora o výkon rozhodnutí nebo v řízení exekučním. Žalobce se tedy domnívá, že se promlčecí lhůta podáním návrhu na výkon rozhodnutí k Okresnímu soudu v Pelhřimově nepřerušila. Dále pak uvádí, že nebylo prokázáno, že se do sféry žalobce

dostaly jakékoli úkony Celního úřadu pro Jihomoravský kraj, které by sám tento orgán v rámci vykonávacího řízení učinil.

14. Naopak žalovaný se domnívá, že návrh na výkon rozhodnutí podaný celním orgánem je úkonem způsobilým přerušit běh promlčecí lhůty, neboť i z rozhodnutí rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu vyplývá, že přerušující účinky má právě i příkladmo uvedený návrh na nařízení výkonu rozhodnutí, pokud je dlužník o takovém úkonu zpraven, jak předpokládá ustanovení § 282 odst. 2 celního zákona, přičemž dlužník může být o úkonu zpraven v zásadě i nepřímo.
15. Krajský soud se ztotožňuje s interpretací rozhodnutí rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 11. 2010, č. j. 5 Afs 86/2009-55, jak uvádí žalovaný. Návrh na výkon rozhodnutí je nesporně úkonem, který vykonává sám celní orgán, když tento návrh podal k příslušnému okresnímu soudu, jímž byl Okresní soud v Pelhřimově. Žalobce byl o výkonu rozhodnutí zpraven Okresním soudem v Pelhřimově, což vyplývá z odůvodnění usnesení Okresního soudu v Pelhřimově ze dne 3. 6. 2002, č. j. 3E 915/2000-42, předloženého se správním spisem, kde okresní soud konstatuje, že rozhodl o nařízení výkonu rozhodnutí prodejem movitých věcí usnesením ze dne 30. 8. 2000, č. j. 3E 915/2000-11, jež žalobce napadl v zákonné lhůtě odvoláním, o odvolání následně rozhodl Krajský soud v Českých Budějovicích usnesením ze dne 29. 12. 2000, č. j. 15 Co 902/2000-21. Z uvedeného je zřejmé, že úkon Celního úřadu pro Jihomoravský kraj se prostřednictvím usnesení Okresního soudu v Pelhřimově o nařízení výkonu rozhodnutí prodejem movitých věcí ze dne 30. 8. 2000, č. j. 3E 915/2000-11, nepochybně dostal do sféry žalobce a byl tedy o úkonu řádně zpraven v průběhu roku 2000 (dlužno poznamenat, že obecně soudy při nařízení výkonu rozhodnutí doručují návrh na nařízení výkonu rozhodnutí nejdříve s rozhodnutím o něm, neboť doručení návrhu před rozhodnutím o něm by umožňovalo zmaření výkonu rozhodnutí jako takového). Zde je nutno opět poukázat na již citované rozhodnutí rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 11. 2010, č. j. 5 Afs 86/2009-55, zejména na větu „účinky takového úkonu nastávají v okamžiku, kdy je o něm dlužník „zpraven“, tj. tehdy, když se uvedený úkon dostane do jeho sféry např. v souvislosti s prováděním výkonu rozhodnutí či exekuce.“, z čehož je patrné, že do sféry dlužníka se může úkon dostat i ve chvíli, kdy přímo soud provádí výkon rozhodnutí, a pořád bude možno považovat samotný návrh celního úřadu na výkon rozhodnutí za úkon přerušující běh promlčecí lhůty. Promlčecí lhůta, která začala běžet dne 1. 1. 1996, tak přerušena byla a nová začala běžet dne 1. 1. 2001.
16. Další námitka žalobce, že upomínka ze dne 27. 11. 2009 je pouze účelovým formálně-právním úkonem, jehož účelem nebylo vybrat, zajistit nebo vymoci nedoplatek, ale pouze z formálního hlediska přerušit běh promlčecí lhůty, nemůže obstát. V souladu s rozhodnutím rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 11. 2010, č. j. 5 Afs 86/2009-55 na věc dopadá celní zákon ve znění účinném ke dni vzniku celního dluhu („Na otázku prekluze (stejně jako na otázku promlčení) je proto nutno aplikovat právní předpisy platné a účinné ke dni vzniku celního dluhu.“), který v ustanovení § 282 odst. 6 stanoví, že „úkonem k vymáhání nedoplatku cla je také písemná upomínka o zaplacení cla doručená dlužníkovi.“ Je tedy zjevné, že tento úkon sám celní zákon předvídal jako způsobilý přerušit běh promlčecí lhůty. Zákon dále nestanovil, kdy upomínka musí být dlužníkovi doručena, celní orgán mohl k vymáhání použít upomínku kdykoliv v průběhu vymáhání nedoplatku. Upomínka byla žalobci doručena dne 1. 12. 2009 a dostala se do sféry žalobce před uplynutím promlčecí lhůty, která pak začala znovu běžet od 1. 1. 2010.

17. Dalším úkonem provedeným Celním úřadem pro Jihomoravský kraj, o němž žalobce uvádí, že není způsobilým přerušit běh promlčecí lhůty, je návrh Celního úřadu pro Jihomoravský kraj na prohlášení majetku žalobce, podaný dne 4. 2. 2003 k Okresnímu soudu v Pelhřimově. Na výsledcích u Okresního soudu v Pelhřimově dne 11. 3. 2003 se žalobce osobně dostavil, jak vyplývá z protokolu založeného ve správním spise. Uvedený návrh na prohlášení majetku je opět úkonem provedeným samotným celním orgánem a nikoliv pouze soudem, takže v případě, že o tomto úkonu byl žalobce zpraven před uplynutím promlčecí lhůty, je tento úkon způsobilý přerušit běh promlčecí lhůty. Tento úkon navíc zjevně směřuje k vybrání nebo vymožení nedoplatku, neboť jeho cílem je zjistit majetek dlužníka, vhodný ke zpeněžení v rámci následného výkonu rozhodnutí. Nadto je nutno zdůraznit, že prohlášení k majetku je kvalifikovaným úkonem v tom smyslu, že odmítnutí splnění této povinnosti nebo uvedení nepravdivých či hrubě zkreslených údajů o majetku zakládá skutkovou podstatu trestného činu poškozování věřitele podle ustanovení § 256 odst. 1 písm. d) trestního zákona účinného do 31. 12. 2009. Pokud tedy pouhá upomínka dle ustanovení § 282 odst. 6 celního zákona je způsobilá přerušit běh promlčecí lhůty (viz výše), pak návrh celního orgánu na prohlášení k majetku musí být s ohledem na své důsledky taktéž úkonem způsobilý přerušit běh promlčecí lhůty. Vzhledem k tomu, že se žalobce dostavil dne 11. 3. 2003 k Okresnímu soudu v Pelhřimově k prohlášení k majetku, uvedený úkon Celního úřadu pro Jihomoravský kraj se dostal do sféry žalobce nejpozději s předvoláním k tomuto jednání. Promlčecí lhůta tedy začala znovu běžet od 1. 1. 2004.
18. S ohledem na uvedené je nutno konstatovat, že rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 7. 2016, č. j. 16665-2/2016-900000-304.1, bylo vydáno v souladu se zákonem, a rozhodnutí správního orgánu prvního stupně ze dne 9. 12. 2015, č. j. 186009/2015-530000-42, kterým bylo zřízeno zástavní právo k nemovitým věcem žalobce, nebylo vydáno po skončení promlčecí lhůty, neboť ta měla skončit, v případě, že by celní orgán neučinil žádný úkon směřující k vybrání nebo vymožení nedoplatku, až dne 31. 12. 2015.

Stavění promlčecí doby

19. Žalobce v replice dále poukazoval na rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 24. 7. 2008, č. j. 20 Cdo 3511/2006, na základě něhož žalobce zastává názor, že promlčecí lhůta běžela od 1. 1. 1996 a pokud se soud neztotožní s argumentací uvedenou v žalobě ze dne 5. 9. 2016, tak zahájením výkonu rozhodnutí prodejem movitých věcí byla promlčecí lhůta pozastavena dle § 112 občanského zákoníku (účinného do 31. 12. 2013) a po pravomocném skončení výkonu rozhodnutí prodejem movitých věcí, a to rozhodnutím o zastavení výkonu rozhodnutí, znovu její běh pokračoval a následně mohlo opět dojít k jejímu pozastavení návrhem na prohlášení o majetku ze dne 4. 2. 2003, ke kterému došlo konkrétně dne 11. 3. 2003, kdy po prohlášení majetku promlčecí lhůta znovu pokračovala až do jejího marného uplynutí. Promlčecí lhůta pak uběhla cca v červenci 2004, a tedy lhůta neskončila až dne 31. 12. 2009. Tento výše uvedený názor žalobce sdělil pro případ, že by soud shledal návrh na prohlášení majetku jako úkon ve smyslu § 282 celního zákona.
20. Zde musí soud konstatovat, že uvedené rozhodnutí Nejvyššího soudu bylo překonáno výše uvedeným rozhodnutím rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 11. 2010, č. j. 5 Afs 86/2009-55, když uzavřel, že „soudní výkon rozhodnutí k vymožení nedoplatku cla, jehož promlčení se řídí ustanovením § 282 celního zákona ve znění účinném od

1. 1. 1993 do 30. 6. 2002 nezpůsobuje stavění promlčecí lhůty podle § 112 o. z. po dobu trvání řízení o výkon rozhodnutí.“

21. Nelze se tak ztotožnit s názorem žalobce, že návrhem na soudní výkon rozhodnutí a návrhem na prohlášení majetku došlo k pozastavování promlčecí lhůty, a ta měla na základě toho skončit již v průběhu července 2004. Rovněž soud podotýká, že již výše uzavřel, že návrh na prohlášení majetku podaný celním orgánem na Okresní soud v Pelhřimově dne 4. 2. 2003, je úkonem způsobilým přerušení promlčecí lhůty, která poté počala běžet od znovu dne 1. 1. 2004.

V. Shrnutí a náklady řízení

22. S ohledem na vše shora uvedené dospěl soud k závěru, že rozhodnutí žalovaného, kterým bylo odvolání žalobce zamítnuto, bylo vydáno v souladu se zákonem a shora uvedené žalobní námitky uplatněné žalobcem nejsou důvodné. Soudu tedy nezbylo, než žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítnout.
23. Výroky o nákladech řízení mají oporu v ustanovení § 60 odst. 1 s.ř.s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce v řízení úspěšný nebyl, proto mu právo na náhradu nákladů řízení nepřisluší. Žalovanému, který měl v řízení plný úspěch, pak žádné náklady spojené s tímto řízením nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly (viz rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2015 č. j. 7 Afs 11/2014 - 47).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 31. července 2018

JUDr. Jaroslava Skoumalová, v. r.
předsedkyně senátu